

109. Pruudikutsumise lugu

Jõelähtme

MM $\text{♩} = 124$

The musical score consists of ten staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 2/4 time signature. The tempo is marked 'MM' with a quarter note equal to 124 beats per minute. The melody is written on the upper line of each staff, while the accompaniment is written on the lower line. The piece concludes with a double bar line and a fermata over the final note.

RKM III 2, 200/1 / Jõelähtme, Nehatu v., Muuga k. —
H. Tampere / Peeter Piilpärk, 64-a., hiiu kandlel (1936). —
ERA, Pl. 16 B 3. — Noodist. A. Tampere.

174. Vanaranna

Kuusalu

Paaritants. Paarilised asuvad käed kättes rinnati.

- A. Paar pöörleb labajalavalsi-sammudega päripäeva, ilma suures ringis edasiliikumiseta. Tantsijad hoiavad pea paremale poole hästi viltu ja keele vasakus põses.
- B. Samasugune pöörlemine vastupäeva, seejuures pead viltu vasakule poole ja keel paremas põses.

Põldmäe—Tampere, VER, lk. 142 / EÜS VII 599 (2)
 / Kuusalu, Kolga v., Leesi k. — G. Vilberg / Maria Kröönvalk,
 63-a., ja Anna Matvei, 50-a., (1910). Viis: ERA II 114, 132 (7) —
 U. Toomi / Anna Matvei, 74-a. (1935).

175. Vana Harju valts

Jõelähtme

EÜS X 1051 (447) / Jõelähtme, Kostiranna k. — A. O. Väisänen / Juhannes Sepp, 63-a., viiulil (1913). — ERA, Fon. 104 c.

152. Suomekadriil

Jöelähtme

MM ♩ = 108

EÜS X 1053 (449) / Jöelähtme khk., Jöelähtme v., Koste-
ranna k. — A. O. Väisänen / Juhannes Sepp, 63-a. (1913). —
ERA, Fon. 105 b.

176. Labajalavalts

(Vana viru valts)

Jõelähtme

MM $\text{♩} = 208$

EÜS X 1056 (454) / Jõelähtme, Kostiranna k. — A. O. Väisänen / Juhannes Sepp, 63-a., viiulil (1913). — ERA, Fon. 106 d.

206. Kupparimuori

Jõelähtme

MM $\text{♩} = 116$

175

EÜS X 1055 (452) / Jõelähtme, Kostiranna — A. O. Väisänen / Juhannes Sepp, 63-a., viiulil (1913). — ERA, Fon. 106 b.

213. Üks-kaks-kolm-neli-viis-kuus-seitse

Kuusalu

MM ♩ = 72

The musical score is written in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). It consists of two staves, A and B. Staff A has four measures numbered 1 to 4. Staff B has eight measures numbered 5 to 8. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, with some measures containing rests.

Paaristants ringis. Paarilised asuvad käsikäes ringjoonel rinnati.

A 1—2. Paarilised liiguvad 3 kõrvalsammuga ringist välja poole ja teevad lõpuks samapoolse jalaga rõhulise astaku kohal.

3—4. Nagu 1—2, kuid liigutakse ringi keskme poole.

B₁ 5. Paarilised teevad ühe külgsammu ringist väljapoole ja samapoolse jalaga rõhulise astaku kohal.

6. Nagu 5, kuid liigutakse ringi keskme poole.

7—8. Polka päripäeva pöörlemise ja päkal sooritatud vahetussammudega.

B₂ Nagu B₁.

Märkus. Kui ruum ei võimalda liikumist ringist välja poole, võib A-osa alata külgsammudega ringi keskme poole ja edasi liikuda vastupidises suunas sellele, mis kirjelduses antud.

Põldmäe — Tampere, VER, lk. 129 jj. / EÜS X 1221/2 (4) ja 1181 (5) / Kuusalu, Kolga v., Leesi k. — Anna Raudkats ja A. O. Väisänen / tants: Leesi küla rahvalt; viis: Eduard Aaman, 29-a., viiulil (1913).

215. Kiigari-kaagari

Kuusalu

MM ♩ = 80

The musical score is written in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). It consists of two staves, A and B. Staff A has four measures numbered 1 to 4. Staff B has eight measures numbered 5 to 8. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, with some measures containing rests.

Paaristants ringis. Paarilised asuvad valsivõttes ringjoonel rinnati.

A₁ 1. Paarilised teevad välisjalaga alates 2 kõnnisammu ringis vastupäeva, seejuures poiss liigub edaspidi ja tüdruk tagaspidi.

2. Paar teeb vastupäeva ümberpöörde: poiss astub vasaku jalaga ette ja pöörduv hooga sellel, kuna tüdruk liigub kaares jooksusammudega.

3—4. Nagu 1—2, kuid liigutakse ringis päripäeva.

A₂. Nagu A₁.

B₁. Reinlender ringis vastupäeva edasi liikudes: tehakse 2 reinlenderisammu ja pöörlemine päripäeva 4 hüpaksammuga.

B₂. Nagu B₁.

Põldmäe — Tampere, VER, lk. 130 / ERA II 128, 198/9 (4) / Kuusalu, Kõnnu v., Viinistu k. — R. Põldmäe ja H. Tampere / Mart Manitski, 67-a., ühes perekonnaga; viis mängitud viiulil (1936).

220. Tursamäe polka

Jõelähtme

MM ♩ = 112

A 1 2 3 4 5

B 6 7 8 9 10

11 12 13 14 15 16

Paaristants ringis. Paarilised asuvad valsivõttes kodarjoneel rinnati.

A 1—8. Polka päripäeva pöörlemisega. Lõpuks paarilised jäävad seisma algasendisse ja vallandavad võtte.

B 9—10. Paarilised teevad eraldi reilenderisammu väikeses kaares küljele, seejuures poiss alustab vasaku ja tüdruk parema jalaga.

11—12. Tehakse sama vastupidises suunas.

13—16. Polka valsivõttes päripäeva pöörlemisega.

Põldmäe—Tampere, VER, lk. 126 / ERA II 128, 282/3 (4) / Jõelähtme, Ihasalu k. — R. Põldmäe ja H. Tampere / Maria Paemurd, 75-a. (1936).

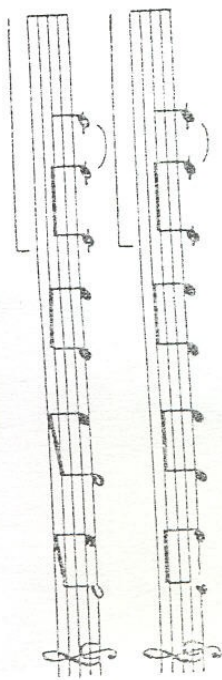
2. Vilepillilugu

Kadrina

EÜS VII 240 (35) / Kadrina, Palmse v. — J. Sõster / Jüri Sõster, pärit Harju-Jaanist, pajukoorest vilel (1910).

50. LAEVAMÄNG

(Jõeiahtme)

Sõua, /laeva, /jõua, /laeva,
 sõua, /laeva, /sinna /maie,
 kus need /kuked /kulda /söövad,
 kuked /kulda, /kanad /karda,
 5 haned /haljas- /ta hõ- /bedat,
 peened /linnud /pennin- /gida,
 targad /linnud /taalde- /rida,
 varek- /sed va- /na ra- /hada.

Laeva /kippar, /poisi- /kene,
 10 laeva /madru- /sed ma- /dalad,
 hoidke /ohjad, /keerge /kõied —
 meil on /need me- /red ma- /dalad,
 neemed /nelja- /nurge- /lised,
 karid /kahe- /kandi- /lised!

15 Laeva /kippar, /poisi- /kene,
 ära lase /laeva /liiva /joosta,
 kara- /ta ka- /ri-me- /resse,
 puutu- /da pu- /ua-ki- /vissel!

Noored /mehed, /hellad /vennad,
 20 tulge /laeva /oste- /maie,
 kallist /laeva /kauple- /maie.
 Siin aga /seisab /siidi- /laeva
 ja kal- /lis ka- /levi- /laeva,
 õõtsu- /tab hõ- /beda- /laeva,
 25 paugub /see pa- /beri- /laeva.
 Siit aga /siidi /müüda- /nekse,
 kale- /vit siit /kaubel- /dakse:
 küünar /üks — ü- /heksa /rubla,
 vaksa /kaks — ka- /heksa /rubla.
 30 Siidi /müüdaks /sülla- /kaupa,
 kale- /vit aga /kanga- /kaupa.
 Noored /mehed, /hellad /vennad,
 tulge /laeva /lõhku- /maie,
 purje /pealta /võtte- /maie,
 35 masti /maha /raiu- /maiel!
 Põhja-Eestist

295. Täid kaladeks.

1. H II 15, 56/7 (5) < Simititsa — T. Uustalu (1891).
Ei arvatud meheks + Laeva tegemine + Meremees + Täid kaladeks + Kalapüük.
2. H II 40, 702 (22) < Simititsa — M. Odenberg < Els Mikiver (1892).
Laeva tegemine + Meremees + Täid kaladeks.
3. H IV 6, 315/7 (26) < Simititsa — J. Esken (1894).
Meremees + Täid kaladeks.
4. E 43906 (23) < Simititsa — J. Mikiver < Jaagup Ratsov (1903).
Vrd. laulutüüpi nr. 296: Kalajõgi.

1.

Vt. laulutüüp nr. 302: Laeva tegemine, var. 1 [581].

571.

2.

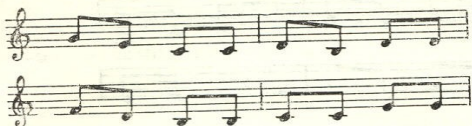
Tein mina laeva luigeluista,
luigeluista ja puigepuusta,
küüdü härjä küüräluusta,
pääsükäse pääsulista.
5 Panin mina pääle mastisida,
kui neid pilliruogusida;
panin mina pääle purjesida,
kui neid naiste pollesida;
panin mina pääle lippusida,
10 kui neid neuu lintisida.
Purjestan punasta merdä,
oma merdä oigejada,
Ruotsi merdä ruugejada.
15 **M**ina mies merimihe poiga,
kaunis mies kalamihe poiga,

istun paadi parda pääle,
nobin täidä vammuksista,
suuremad suhuje pistän,
pistemäd pilludan meresse —
20 siel nie kasvavad kalaksi,
üleneväd hülgeeksi,
ladistuvad ladikaksi,
alanevad haugieksi.
Siiad suured, seljäd mustad,
25 ahved suured, pääl jämejääd,
lohed laiad, laugid otsas,
kammilad, suud koverad,
merihärjääd, vatsad kirjud,
hobukalad oige paksud.

11. LÄHEME KUUD KUULAMA

(Harju-Jaani)

TRALLIVIIS

Kuhu me /lähme /vastu /ööda,
vastu /ööda, /vastu /päeva,
vastu /pilges- /ta pi- /medat?

Lähme /kuuda /kuula- /maie,
5 päeva- /da va- /lata- /maie,
eha- /da i- /mesta- /maie!

Kas on /kuulla /kuube /seljas,
või on /päeval /pärge /peassa,
ehal /hõbe- /helme- /eida?

10 Ei ole /kuulla /kuube /seljas
ega ole /päeval /pärge /peassa,
ehal /hõbe- /helme- /eida.

Kuu see /mängib /kudrus- /tega,
päev äga /mängib /pärl- /tega,
15 eha /hõbe- /helmes- /tega.

Harju-Jaani

valatamaie — vaatama
kudrus — klaaspärl

Vt. laulutüüp nr. 11: Kodu käimas, var. 4 [17].

615.

Oli mul muiste musta härgä,
tuhat süldä turja pikke,
sada süldä sarved laiad,
kuukaupa orava juoksis
⁵ härjä seljäuogu müödä.
Härg oli suuri, härg oli paksu,

616.

Oli mul muina musta ärgä
ja toin mina Ruotsist ruske
[ärgä,
sinisorka Siidonista.
Ärgä oli suur ja sarved laiad,
⁵ tuhat süldä turja pikka,
sada süldä sarved laiad,
kuukaupa orava juoksis
ärjä pikke pihta müödä,
päivi lendäs pääskülindu

Tabajuse ehk rabaduse sõnad. Need sõnad loeti vee või viina pääle ja anti siis haigele juua.

4.

5.

kündis mäed, kündis männid,
kündis kuused kummuliste,
kadajad keik kallaliste,
¹⁰ pedajad keik perseliste.
Nüüd on müödud musta härgä
ja on süödud musta härgä.
„Hiierabajus-sanad“.

6.

¹⁰ ärja sarvie vaheta.
Läksin metsäst puida tuoma,
panin palju puida pääle:
tuhat süldä turdapuida,
sada süldä sanjeleppä.
¹⁵ Küll ärgä siis ära vedäne,
kui sarved pääs pidäne!
Ukku läks ärgä tappemaie.
Ukku kirvest kergiteles —
ärgä päädä püöriteles.

396. Liigsööja.

1. H IV 7, 535/6 (35) < Simititsa — J. Esken < Ann Tootsel (1895).

722.

Külä mind üttel küllä süövä,
küllä süövä, küllä juova,
küllä paigale paneva.
Ei-n mina süönud kuigi küllä
⁵ ega-n juonud kuigi küllä —
härjä söin mina süödüdäsä,

1.

vaadi join olut punasta.
Mes sest härjäst süüä saane,
ehk sest vaadist juua saane —
¹⁰ härjäl suured küllekondid,
vaadil paksud pohjalauad!

762.

3.

Parajalt

Mun-de tie lääb moi-sa puo-le, muu-del moi-sa rei-e puo-le.

Munde tie lääb moisa puole,
muudel moisa reie puole,
minu tie lääb linna puole,
tottab Tuompää lossi puole —
5 siel minu pia(ne) piiretanne,
jalavarvad vaetanne,
jalakannad katsutanne.
Äräp mina tulnud erra käestä,
ärä tohteri tuasta —
10 linna liisk jäi vottematta,
Tuompää muet jäi muetematta,
tohter jäi torisemaie,
minu pia jäi piiramatta.
Siis sain Tuompäald tulema,
15 Pikkestjalast pistin juoksma,
astusin mina alla linna,
siis tegin linnas kolmed kurjad:

Vt. Lisa.

Siis sain linnast lippamaie.
Suurturu jäi tudisemaie,
turu jäi tudisema, alev jäi
[aletsema.

Lasnamäel ma läksin pääle,
25 Luos mina luoka kinnitäsın,
Tondil join tuobi oluta,
Hirvus higgasin huosta
ja Kärmul käisin ma siessä,
Liivakandil löin huosta,
30 Paju jäi pahema puole,
Kostivere koju puole,
Niidal nippi näpitiie,
Kuogil kuoki murretiie,
Kerälouga kostis vasta,
35 Käänikil kätte annetiie,
Kaberlas läbi katsutiie,
Aavakannus augutati,
Lammel lapsi peksetiie,
Valklas vahetin hobuse,
40 Kiiu kortsi kindad jätsin,
Kuussalus kuulda annetiie.

Ridade vahele, kuhu aga juhtus,
lauldi:

Ai-ai ai-ai, ale tuleb pääle,
nuttt tuleb nuore neuu pääle.